

POHJOLA-YHTIÖIDEN 100-VUOTISRAHASTO

Ympäristönsuojelun hyväksi

Rahasto perustuu Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Suomen 100-vuotisjuhlansa yhteydessä 1990 tekemään lahjoitukseen ja Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan 100-vuotisjuhlansa yhteydessä 1991 tekemään lahjoitukseen sekä yhtiöiden saamiin onnittelulahjoituksiin. Se edistää ympäristönsuojelun tutkimusta ja tukee toimintaa, jolla ehkäistään saastumista ja pyritään säilyttämään ympäristö ja luonto elinkelpoisina.

Fennomaaneihin lukeutuneet liikemiespiirit perustivat 1890 Henkivakuutusosakeyhtiö Suomen, jotta luottotaloudelle tärkeillä vakuutuksilla syntyvä pääoma jäisi kotimaan tarpeisiin. Sääntöjen mukaisesti yhtiö muutettiin keskinäiseksi, jotta ulkomaiset sijoittajat eivät voisi vallata sitä ja siirtää sen luotonantoa Venäjälle. Kasvavat vakuutusrahastot olivat sittemmin useita vuosikymmeniä lähinnä luottoja rakennustoimintaan ja teollisuudelle sekä kuntalainoja.

Panttilain alaisia riskivakuutuksia tarvittiin etenkin pankkien ja takaaajien etujen turvaksi. Suomi-yhtiö kuitenkin nosti etusijalle säästövakuutukset, joissa maksujen säästöosuudet korkoineen muodostivat 15–35 vuoden aikana kuolemantapaussumman suuruisen pääoman. Summa maksettiin vakuutuksenottajalle, kun tämä oli 55- tai 60-vuotias. 1920–1930-luvuilla vakuutukset olivat pankkitalletuksia suurempi säästömuoto, ja sota-aikana luottoja tarvinnut valtio tuki vakuutussäästämistä verovähennysoikeuksin. Suomi-yhtiö oli maksutuloltaan maan suurin vakuutusyhtiö.

1940-luvun inflaatio tuhosi säästöt ja säästövakuutusten maineen. Uusi kasvu perustui 1950–1960-luvuilla suurvakuutuksiin – iän myötä korvaussummaltaan alenevin riskivakuutuksiin – ja niihin yhdistettyihin työkyvyttömyys- ja sairaalavakuutuksiin. Suomi-yhtiö oli yhä maan suurin henkivakuutusyhtiö, joka luototti infrastruktuurin kehittämistä kuten sähkövoimaloiden ja kaupunki-

*Pohjolan Aleksanterin kadun konttori Helsingissä
Kuva: Pohjola Vakuutus Oy:n arkisto, kuvaaja
Jukka Nuutinen*

asuntojen rakentamista. Kun työeläke-, sairausvakuutus- ja perhe-eläkelait marginalisoivat osan yksityisvakuutuksesta 1960-luvulla, työeläkeyhtiöistä tuli tärkein vakuutuslaji ja asuntotuotannon luotottaja. Muutosten takia Suomi-yhtiö ja sen kilpailija Salama (per. 1910) fuusioituivat 1970. Suuryhtiö oli myös Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan pääomistaja.

Pohjola perustettiin fennomaanien palovakuutusyhtiönä. Sen toiminta laajeni 1919 merivakuutuksiin, 1935 lakisääteiseen tapaturmavakuutukseen ja 1960-luvulla auto-, liikenne- ja kotivakuutuksiin. 1960–1970-luvuilla etenkin palovakuutus kannatti heikosti ja pienet yhtiöt fuusioituivat isompiin. Pohjola-yhtiöt syntyivät öljykriisin aikana 1975 Suomi-Salaman ja Pohjolan yhteistyösopimuksella, jolla niiden toiminnot pyrittiin yhdistämään niin pitkälti kuin lainsäädäntö salli. Konserniyhteistyö käsitti yhteiskonttorit, ATK-toiminnot ja asiakasluotot, sittemmin kotivakuutuspaketit. Ala keskittyi viideksi konserniksi.

Osuuskunta Sigillum / Pentti Mäkelä

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.